

A könyvnyomdász- és betüöntő- segédek egyletei

A következő jegyzékben közöljük az összes bel- és külföldi könyvnyomdász- és betüöntő-egyletek címjegyzékét, a mennyiben azok állandóságáról tudomást szerezhettünk.

Magyarország.

Magyarországi könyvnyomdászok és betüöntők egylete. Utas-, beteg-, temetkezési-, rokkant-, özvegy-, árva- és munkanélküli segélylyel s önképző-pénztárral. Elnök: Egyesy Géza, alelnök: Zaka Lajos; számvivő: Steiner Adolf. Egyleti helyiség: Budapest, VIII., Stáhly-utca 1.

Az egylet a központon kívül a következő kerületekre oszlik:

Arad: Elnök: Varga József; pénztárnok: Leövey Nándor.

Brassó: Elnök: Feminger Károly; pénztárnok: Merkl János.

Debreczen: Elnök: Kenderessy Lajos; pénztárnok: Török Ferencz.

Kassa: Eln.: Rósa Vikt.; pénztárn.: Streck A. Béla.

Kolozsvár: Elnök: Gámán Dezső; pénztárnok: Kallós András.

Nagy-Várad: Elnök: Láng József.

Pécs: Elnök: Taizs József; pénztárnok: Saftsák Rezső.

Pozsony: Elnök: Kalteisz J.; pénztárnok: Hampel Mihály.

Szeged: Elnök: Zeisler Mór; pénztárnok: Schwarz Ferencz.

Temesvár: Elnök: Freta János; pénztárnok: Mangold Sándor.

Szaktárs-körök a fővárosban.

Budapesti könyvnyomdászok és betűöntők jótékony-sági köre.

Elnök: Concha Károly (Hornyánszky V. könyvnyomdája, V., Arany János-utcza 1.).

Könyvnyomdászok Szakköre.

Elnök: Tanay József (Pesti könyvnyomda-részvénytársaság, V., hold-utcza 7.).

Budapesti gépmesterek és nyomók köre.

Elnök: Stern Ferencz Nagy-nyomda, papnövelde-u. 8.

Budapesti hírlapszedők köre.

Elnök: Sitte József (Pesti Lloyd-társulat nyomdája).

Budapesti betűöntők köre.

Elnök: Feldmann I. Pál (Fischer és Mika betűöntődéje).

Budapesti könyvnyomdászok és betűöntők hitel-szövetkezete.

Elnök: Schwind Béla (Pesti Lloyd-társulat nyomdája).

»Ébredés«-dalkör.

Elnök: Tanay József (Pesti könyvnyomda-részvénytárs.).

»Typographia«-dalkör.

Elnök: Galateo Béla (Államnyomda).

A nagyszabeni könyvnyomdászok egylete. Utas-, beteg-, temetkezési-, rokkant- és munkanélküli pénztárral. Elnök: Binder Lajos (Mészáros-utca 47.).

Horvát- és Szlavonország.

A horvát-szlavoniai könyvnyomdászok egylete.

(Hrvatsko tipografičko društvo za Hrvatsku i Slavoniju.) Utas-, beteg-, temetkezési, rokkant-, özvegy-, árva- és önképző-pénztárral. Elnök: Wieser Lajos, Granitz-nyomda, Zágrábban. Az egyletnek Eszéken fiókja van.

Ausztria.

Alsó-Ausztria. Az alsó-ausztriai könyvnyomdászok és betűöntők egylete. Utas-, beteg-, temetkezési, rokkant-, özvegy-, árva-, munkanélküli és önképző-osztálylyal. Elnök: Mies Károly. Egyleti helyiség: Bécs, VII., Zieglergasse 25.

Bukovina. A bukovinai könyvnyomdászok és betűöntők egylete. Utas-, beteg-, rokkant-, özvegy- és árva-pénztárral és önképző-osztálylyal. Elnök: Hyna Adalbert, Czernowitz, az Eckhardt-féle nyomdában.

Csehország. A csehországi könyvnyomdászok és betűöntők egylete. (Ustredni spolek knihtiskaru a pismolijcu v. Cechách.) »Typografická Beseda.« Utas-, beteg-, temetkez., rokkant-, özvegy, árva-, munkanélküli- és önképző-osztálylyal. Elnök: Krunert Károly. Egyleti helyiség: Passler vendéglője, Postgasse 14, Prágában. Az egylet a következő városokban bír fiókkal: Aussig, Böhmisch-Leipa, Budweis, Eger, Gablonz, Karlsbad, Kolin, Leitmeritz, Pardubitz, Pilsen, Reichenberg, Teplitz, Warnsdorf és Winterberg.

Felső-Ausztria. A felső-ausztriai könyvnyomdászok és betűöntők egylete. Utas-, beteg-, temetkezési, rokkant-, özvegy-, árva-, munkanélküli és önképző-pénztárral. Elnök: Herzog János, az Arany szarvas vendéglőben (Hirschgasse), Linzben. Az egyletnek fiókjai vannak Braunau, Freistadt, Gmunden, Ischl, Kirchdorf, Ried, Schärding, Steyr, Vöcklabruck és Welsben.

Gácsország. Galicziai könyvnyomdász-egyesület. (Towarzystwa drukarzy), »Sila« (Erő), Krakóban. Rokkant- és özvegy-pénztárral. Elnöke: Szyjevszky András, I. egyesületi nyomda. — Könyvnyomdász- és kőrajzoló-egylet (Towarzystwó drukarzy i litografów) »Ognisko« Krakóban. Utas- és önképző-pénztárral. Elnöke: Machalski Tódor, I. egyesületi nyomda. Közös egyleti helyiség: Ringplatz 12. III.

Karintia. A karintiai könyvnyomdászok, kőrajzolók és kőnyomók egylete. Utas-, beteg-, temetkezési, rokkant-, özvegy-, árva-, munkanélküli és önképző-osztálylyal. Az egylet elnöke: Pressien Ferencz (Bertschinger-féle nyomda), Klagenfurtban. Az egyletnek fiókja van Villachban.

Krajna. A krajnai könyvnyomdászok, kőrajzolók és kőnyomók egylete. (Društvo tiskarjev, kamenopiscev in kamenotiskarjev na Kranjskem.) Utas-, beteg-, temetkezési, rokkant-, özvegy-, árva-, munkanélküli és önképző-osztálylyal. Elnök: ifj. Hribar Ferencz (katholikus könyvnyomda), Laibachban.

Morvaország. A morvaországi könyvnyomdászok és betűöntők egylete. Utas-, beteg-, temetkezési, rokkant-, özvegy-, árva-, munkanélküli és önképző-osztálylyal. Elnök: Klima Károly, Thalgasse 5, Brünnben. a kihez a levelek intézendők. — Az

egyletnek Kremsier, Mährisch-Ostrau, Olmütz és Znaim városokban van fiókosztálya.

Salzburg. A salzburgi könyvnyomdászok segélyző-egylete. Utas-, beteg-, temetkezési, rokkant-, özvegy- és aggság esetén segélyző pénztárral. Elnök: Reyer Ferencz (Oellacher-féle könyvnyomda), Salzburgban.

— A salzburgi könyvnyomdászok önképző-egylete. Betegpénzpótlék-, utassegélyző- és önképző-pénztárral. Elnök: Mosslechner József (Pustet-féle könyvnyomda), Salzburgban.

Stájerország. A stájerországi könyvnyomdászok és betűöntők segélyző-egylete. Utas-, beteg-, temetkezési-, rokkant-, özvegy-, munkanélküli, árva- és önképző-pénztárral. Elnök: Stingl Viktor, Styria-könyvnyomda, Grácban. Az egyletnek osztályai vannak Judenburgban, Cilliben, Feldbachon, Leobenben és Marburgban. — A stájerországi könyvnyomdászok és betűöntők egylete. Munkanélküli és önképző-osztálylyal. Elnök: Hofer Fr., Leykamnyomda, Grácban.

Szilézia. Az osztrák-sziléziai könyvnyomdászok egylete. Székhely: Troppau. Utas-, beteg-, temetkezési, rokkant-, özvegy-, árva-, munkanélküli és önképző-pénztárral. Elnök: Blaschke Károly, Salzgasse 33. Troppauban. Egyleti helyiség: Herrengasse 34—36. Az egylet következő fiókosztályokkal bír: Bielitz, Freiwaldau, Troppau és Teschen.

Tirol és Vorarlberg. A tirol és vorarlbergi könyvnyomdászok és betűöntők segélyző egylete. Utas-, beteg-, rokkant-, munkanélküli, özvegy- és árva-pénztárral. Elnök: Bossmann Adolf, egyleti nyomda

Innsbruckban. Az egyesület a következő városokban bír fiókkal: Innsbruck, Meran, Brixen és Bozenben.

Európa többi országai.

Belgium. Fédération typographique Belge. (Belgisch Boekdruckersverbond.) Utisegély- és sztrájkpénztár. Elnök: Van Ausloos F. Levelck következőleg czímzendők: Mr. F. D. d'Hooghe, Rue Jourdan 65. Saint-Gilles, Brüssel. A szövetkezet 12 fiók-egyesületből áll.

Bulgária. A bulgáriai könyvnyomdászok egylete. (Blgarsko Typografsko družestvo.) Utas-, beteg-, temetkezési-, rokkant-, özvegy-, árva- és munkanélküli pénztárral. Elnök: Kresteff F., a bolgár államnyomdában, Szófiában.

Dánia. Den Typografiske Forening i Kjöbenhavn. Általános és munkanélküli pénztár. Elnök: Petersen V., Bordings Bogtrykkeri, Nybrogade 12, Kopenhága. — Den typografiske Trykkerforening i Kjöbenhavn (csak gépmestereket vesz föl tagjai sorába). Általános és munkanélküli és betegsegélyező-osztálylyal. Elnök: Dahlquist A., a Thieles-féle nyomdában, Kopenhágában.

— Dansk typografisk Forening. Utas-, beteg-, temetés- és munkanélküli segélylyel. Elnök: Rasmussen H. F. (a »Kolding Folkeblad« nyomdája), *Kolding* (Jütland).

Franciaország. Fédération française des travailleurs du livre. Utas- és sztrájkpénztár. A központi bizottság titkára: Keufer A.; székhelye: Páris, 15, Rue de Savoie. Állandó elnök nincs. — Az egyesület a következő szakosztályokból áll: Angers, Avignon, Besançon, Béziers, Bordeaux,

Brest, Charleville, Constantine, Dijon (ezekkel · Dôle, Lons-le-Saunier, Salins, Semur, Vesoul), Grenoble, Le Havre, Le Mans, Lille, Lyon (Beaune-nal), Marseille, Montpellier, Nancy, Nevers, Nice (Nizza), Mâcon, Páris (a szedők, correctorok, nyomók, gépmesterek, öntők és könyvkötők szakosztályaival), Rouen-Elbeuf-Mantes. Saint-Brieux, Sens, Troyes, Valence, Auxerre, Bourges, Clermont-Ferrand, Bourg, Laigle, Cette, Argentan, Rochefort-sur-Mer, Bar-le-Duc, Libourne, Reims, Chambéry-Aix-les-Bains, Chalons-sur-Saône, Limoges, Montauban, Bône, Amiens, St.-Etienne, Annecy, Aurillac, Agen, Angoulême, Saint-Germain-Poissy-Meulan, Privas, La Roche-sur-Yon, Toulouse, Chartres, Nogent-le-Rotrou, Niort, Pithiviers, Evreux, Rodez, Narbonne, Nantes, Villeneuve-sur-Lot, Belfort, Alger, Chalons-sur-Marne, Versailles, Toulon, Arras, Châteauroux. Moulins, Rennes, Le Puy, Douai, Orléans, Vannes, Lorient, Tours, Abbeville, Valenciennes, Vichy-Cusset, Châteaudun, Melle, Nîmes, Montluçon, Mont-de-Marsan, Cahors, Poitiers, Castres, Granville, Langres, Aix, Alençon, Montbélard, Pont-Audomer, Compiègne, Soissons, Albi, Amonay, Avrenches, Bergerac, Calais, Draguignon, Dunkerque, Elbeuf, Tougères, Lisieux, Perpignan, Saint-Lô, Saint-Nazaire, Saint-Quentin, Tulle, Tunis, Verdun.

Luxemburg. Luxemburgi nyomdász-egylet. (Association typographique de la Ville de Luxembourg.) Utas-, beteg-, temetkezési, rokkant- és elutazási pénztár. Elnök: Dornseiffer H., a Belfort-féle nyomdában, Rue Louvigny, Luxemburgban.

Németország. A német könyvnyomdászok segélyegylete. Utas-, beteg-, temetkezési, munkanélküli és

rokkant-pénztár. Elnök: Döblin Emil, Solm-Str. 31., III., Berlin SW. — Az egylet 22 vidéki egyletre oszlik. — Elzász-Lotharingia könyvnyomdászainak és betűöntőinck segélyegylete. Kezelési-, utas-, munkanélküli, beteg-, temetkezési és rokkant-pénztár. Elnök: Donat Miksa, Blauwollengasse 6. Strassburgban. Az egylet a colmari, metzi, mühlhauseni és strassburgi fiókegyletekből áll.

Norvégia. Norsk Centralforening for Bogtrykkere Utas-, tartalék-, betegsegélyző- és temetkezési pénztár. Elnök: Schulze F. P., »Dagbladets« nyomdája Kristianiában.

Olaszország. Associazione fra gli operai tipografici italiani per l'introduzione e l'osservanza della tariffa. Utas-, munkanélküli és sztrájk-pénztár. Elnök: Sgr. Angelo Carugati, Tipografia Operaira, Corso Vittorio Emanuele 12—16; egyleti helyiség via Rovello 1, Milanóban.

Oroszország. Nyomdásztársaság Rigában. Beteg- és temetkezési pénztár. A levelek Wagner Józsefhez, Häcker-féle nyomda, címzendők.

Románia. »Gutenberg«, a nyomdai munkások általános, kölcsönös segélyező-egylete. (Societate generala de ajutor reciproc a lucratorilor tipografici din România.) Utas-, beteg-, temetkezési, rokkant-, özvegy-, árva- és munkanélküli pénztár. Elnök: Nicolae Ionescu, a Toma Basilescu-nyomdában, Boulevard Elisabeth, Bukarest.

Svájc. Svájci nyomdász-szövetkezet. Igazgatási szükségletek és egyleti közlöny központi pénztára. Tartalékpénztár bércsonkítások esetére (egyuttal a szövetkezet kebeléhez tartozó baseli egyl. nyomda anyagi alapja), rokkant- és temetési pénztár munka-

képtelen tagok és az elhunytak hátramaradottjainak javára, betegpénztár a helyben vagy az úton megbetegedett tagok részére, utas- és munkánélküli pénztár utazó és munkánélküli tagok segélyezésére. — Központi elnök: Unteregger H., Wildeggsstrasse 17., St.-Gallenben. Pénztárnokok: Müller Vilmos St.-Jacobstrasse 15. és Boulan Károly St.-Magni-Berg 7., szintén St.-Gallenben

— Fédération des typographes de la Suisse romande. Beteg-, temetkezési és munkánélküli pénztárral. Tartalékpénztár bérconkitások esetére és igazgatási költségekre. Központi elnök: Eugen Portier Rue de la Servette 27, Genfben. Központi pénztárnok: Susen Ágoston, Rue de Chantepoulet 12, Genfben.

Skandinávia. Typografernes Reservefonds og Rejskasser for de skandinaviske Lande. (A skandináv országok nyomdászainak tartalék- és utas-segélyező egylete.) Elnök: Petersen Viktor, Nybograde 12, Kopenhágában és Schulze F. P., »Dagbladet«-nyomda, Kristianiában.

Svédország. Svenska Typografförbundet. (Svéd nyomdász-egyesület.) Igazgatási és utas-pénztár, sztrájk esetére gyűjtött pénz. Elnök: Lindström Ottó, Beckmann-nyomda, Stockholmban. Az egyesület 49 fiók-egyletből áll.

Szerbia. Szerb nyomdászok egylete. (Družina tipografskih radnika u Srbiji.) Beteg-, temetkezési, rokkant-, özvegy-, önképző- és árvapénztár. Elnök: Crvencanin Ljubomir, a szerb kir. államnyomdában, Belgrádban.

A következő egyesületek vagy egyáltalán nem, vagy csak részben állnak velünk kölcsönösségben:

- Ausztria.** Nyomdászok segélyegylete. (Stowarzyszenie wzajemnej pomocy członków sztuki drukarskiej) Lembergben. Beteg-, temetkezési, rokkant-, özvegy- és árvapénztár. Levelek Laskowski Kajetán nevére az egyleti nyomdába címzendők.
- »Ognisko« önképzőkör Lembergben. Munkanélküli és önképző-pénztár. Levelek Huberth Józsefnek, Gallob-nyomda címen küldendők. Közös egyleti helyiség: Pickarskagasse 7.
- Nyomdász-szövetség (Towarzystwo drukarzy) »Sila« (Erő). Rokkant-, özvegy- és árvapénztár. Elnök: Szijevszki András, első egyesületi nyomda, Krakóban.
- Alsó-ausztriai könyvnyomdászok és betűöntők segélyező-egylete. Utas-, beteg-, temetkezési, rokkant-, özvegy-, árva- és munkanélküli pénztárral. Székhelye: Bécs.
- Nagybritannia és Irhon.** The London Society of Compositors (londoni szedőtársaság). Rokkant-, temetkezési, önképző-, tartalék-, munkanélküli és kivándorlási segélypénztár. Titkár: Mr. C. W. Bowerman, St.-Bride Street 7—9., E. C. Londonban.
- The Typographical Association (nyomdász-szövetség). Az egyleti célok olyanok, mint a londoni szedő-társaságnál, ezenkívül utas-pénztár. Titkár: Mr. Henry Slatter, 69, Ducie Grove, C.-on M. Manchesterben (Angolország). A szövetség Angolországban és Irhonban 91 »branches«-ból (egyletből) áll.
- The Scottish Typographical Association (skót nyomdász-egyesület). Az egyesület céljai ugyanazok,

mint a londoni szedőtársaságnál, ezenkívül betegpénztár. Titkár: Mr. Robert Johnstone, 79, Dundas Street, Kingston, Glasgowban (Skótország).

Németalföld. Algemeen nederlandsch Typografenbond. Tartalék- és nyugdíjpénztár. Központi titkár: Hols P., Haarlemmer Houttuinen 2^E, Amsterdam. Utazó egyleti tagok segélyben részesülnek minden főknál.

Oroszország. Typografernes i Helsingfors understödförening in Helsingfors (Finnország). Beteg-, özvegy- és árvapénztár, továbbá törleszti a temetkezési költség egy részét. Előljáró: Boktryckeriegaren Frenckell T.

— Typografernes förening i Helsingfors. Könyvnyomdászok önképző-egylete Helsingforsban (Finnország). Elnök: Lindstedt O., Centraltryckeriet.

Ezenkívül Helsingforsban van egy utaspénztár, mely 1892-ben keresztülitazó szaktársaknak, nemzetiségre való tekintet nélkül, 184 finn márkát fizetett, év végén az utaspénztár álladéka: 781·96 finn márka. Elnök: Berger J. üzletvezető.

Spanyolország. Federacion de los tipografos espanoles y de las industrias similares (a spanyol nyomdászok és vele rokon iparágak szövetezete). Kezelési, tartalék- és utas-pénztár. Elnök: Sennor Pablo Iglesias, Madridban.

Egyesült-Államok és Észak-Amerika. Német-amerikai Typographia. Utas-, beteg-, temetkezési, munkanélküli és sztrájk-pénztár. — Szövetségi titkár: Miller H., 200, Worth Street New-Yorkban. A szövetség 22 »Typographia«-ból áll. — Magyarország és Ausztria egyleteinek, a német nyomdászok segélyegyletének és a svájci nyomdász-

szövetségnek tagjai a szövetkezeti terület átléptekor bizonyos föltételek mellett mentek a beiratási költségektől; máskülönben a német-amerikai Typographia nem bír semmiféle kölcsönösséggel más egylettel.

- International Typographical Union. Kezclési-, halotti- és sztrájk-pénztár. Elnök: Mr. William B. Prescott, Indianapolisban. A szövetség 307 szedő, 25 nyomó, 15 tömöntő, 1 tömöntő-segélyző, 5 könyvkötő, 7 berakó és két újságíró különálló egylettel bír s tagjainak száma 30.500; a szövetség vagyona: 25.564 dollár. A szövetség egy rokkant-házzal is bír, melynek fölépítése 70.000 dollárba került.

